

**Σεβασμιότατε, Σεβαστοί Πατέρες,
κύριε Περιφερειάρχη, κύριε Δήμαρχε,
κύριε Αρχηγέ Τακτικής Αεροπορίας, κύριε Διοικητή της 1^{ης} Στρατιάς,
κύριε Αστυνομικό Διευθυντή Περιφέρειας Θεσσαλίας και λοιποί
εκπρόσωποι των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας,
κύριοι βουλευτές και εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης,
κύριοι εκπρόσωποι της Εθνικής Αντίστασης και του Ερυθρού Σταυρού,
κύριε Περιφερειακό Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης Θεσσαλίας, κυρία Διευθύντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
νομού Λάρισας, κυρία Διευθύντρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης νομού
Λάρισας,
Κυρίες και κύριοι**

28^η Οκτωβρίου 1940. Ήρθε η ώρα να γιορτάσουμε μία ακόμη φορά, αν και κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες, την εποποιία του '40. Η Ελλάδα γιορτάζει. Δεν ξεχνά τα κατορθώματα των παιδιών της, που ταπείνωσαν τους Ιταλούς στα βουνά της Βορείου Ηπείρου και δε δίστασαν ούτε για μια στιγμή να επιλέξουν την αντίσταση από τη συνθηκολόγηση μπρος στις αήττητες γερμανικές στρατιές.

Όλα ξεκίνησαν από τον τορπιλισμό της 'Ελλης' στις 15 Αυγούστου στην Τήνο. Δύο μήνες αργότερα ο πρεσβευτής της Ιταλίας στην Αθήνα Εμμανουέλε Γκράτσι επέδωσε στον πρωθυπουργό της Ελλάδος την 3^η πρωινή ώρα της 28^{ης} Οκτωβρίου τελεσίγραφο, με το οποίο απαιτούσε την ελεύθερη χρησιμοποίηση του ελληνικού εδάφους από τα ιταλικά στρατεύματα από την 6^η πρωινή της ίδιας ημέρας.

Η απάντηση ήταν άμεση: ΟΧΙ .

Ένα «ΟΧΙ» που το στήριξε ο Ελληνικός λαός με πρωτοφανή προθυμία και αυταπάρνηση, απλά και αυτονόητα σαν φυσιολογική εκδήλωση της Ελληνικής ψυχής, όπως αυτή διαπλάστηκε στο διάβα των αιώνων. Γιατί τα μεγάλα κεφάλαια της Ελληνικής ιστορίας αρχίζουν και τελειώνουν με ένα μεγάλο «ΟΧΙ». Ο πόλεμος αποτελεί πλέον πραγματικότητα. Τα παιδιά της πατρίδας μας, συνεπή στο ραντεβού με την ιστορία του έθνους, ανάμεσα σε χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες, με το χαμόγελο στα χείλη, τραγουδώντας, ρίχνονται στο πανηγύρι του πολέμου με ακράτητο ενθουσιασμό. Ούτε ο δριμύς χειμώνας, ούτε η υπεροπλία του ισχυρού αντιπάλου, ούτε κι αυτός ο ίδιος ο θάνατος δεν ανακόπτουν την ορμή τους. Η νίκη αρχίζει να φτερουγίζει πάνω από τα ελληνικά όπλα από τις πρώτες ακόμα στιγμές μετά το

ιταλικό τελεσίγραφο. Από εκείνο το πρωινό της 28ης Οκτωβρίου του 1940 αρχίζει η απογείωση της ελληνικής ψυχής για να μεταρσιωθεί σε άφραστα ύψη δόξας και ηρωικών εξάρσεων. Δεν έμεινε γωνιά της γης όπου κατοικούσαν Έλληνες που το «ΟΧΙ» να μη δονήσει την Ελληνική καρδιά και να εμψύσει θερμή την πνοή της αντίστασης. Οι αναγγελίες των νικών διαδέχονται η μία την άλλη. Τα δάση της Πίνδου γεμίζουν από Ιταλούς νεκρούς. Την 21η Νοεμβρίου καταλαμβάνεται η Κορυτσά, ενώ ακολουθούν οι καταλήψεις της Μοσχόπολης, του Πόγραδετς, της Πρεμετής, των Αγίων Σαράντα, του Δελβίνου και του Αργυρόκαστρου για να ολοκληρωθούν με την κατάληψη της Χειμάρας και της Κλεισούρας. Οι καμπάνες χτυπούν χαρμόσυνα ανεβάζοντας κατακόρυφα το ηθικό του λαού και του περήφανου στρατού μας. Στα χιονοσκέπαστα βουνά της Πίνδου μέσα σ' ένα βαρύ και αδυσώπητο χειμώνα, οι εύζωνοί μας ορμούν με απaráμιλλο θάρρος εμπρός στο βωμό της θυσίας με απόλυτη πίστη στα μεγάλα ιδανικά κατατροπώνοντας τον εχθρό. Αλλά τα ανδραγαθήματα των Ελλήνων δεν περιορίζονται μόνο στη στεριά. Τα υποβρύχια Αδρίας, Παπανικολής, Λάμπρος Κατσώνης, Πρωτέας, Τρίτωνας και ο εμπορικός στόλος εκδικούνται για τον τορπιλισμό της «Ελλης», που είχε προηγηθεί. Στο έργο τους αυτό βοηθά και η αεροπορία μας με τις επιτυχείς αναγνωρίσεις και τους βομβαρδισμούς. Αποφασιστικής σημασίας υπήρξε και η συμβολή του άμαχου πληθυσμού και ιδίως ο ανυπέρβλητος ηρωισμός που επέδειξαν οι γυναίκες της Πίνδου, που αψηφώντας κάθε κίνδυνο και κόπο μεταφέρουν πολεμοφόδια, τροφές και νερό σε μέρη δύσβατα συντελώντας αποτελεσματικά στην επιτυχή δράση του στρατού μας. Έτσι η φασιστική επίθεση των Ιταλών αποτυγχάνει παταγωδώς οδηγώντας στην οριστική συντριβή του ιταλικού στρατού. Ο ρόλος, όμως, των ελληνικών όπλων δεν τελειώνει εδώ στα βουνά της Αλβανίας. Ένα δεύτερο «ΟΧΙ» ακολουθεί αυτό της 28ης Οκτωβρίου ενάντια στο Γερμανό δικτάτορα Χίτλερ, ο οποίος σπεύδει να βοηθήσει τους Ιταλούς συμμάχους του. Έτσι στα οχυρά της Μακεδονίας και της Θράκης, στο Ρούπελ, στο Περιθώρι, στον Εχίνο, γράφονται νέες σελίδες άφατης δόξας.

Η Ελλάδα βαδίζοντας αντίθετα προς το ρεύμα της υποταγής, του καιροσκοπισμού και της εθελοδουλίας, επιλέγει να αντισταθεί. Γίνεται έτσι η μόνη χώρα στον κόσμο που πολέμησε εναντίον δύο αυτοκρατοριών και μετέτρεψε την αρχική αμηχανία ολόκληρης της υφηλίου σε πανθομολογούμενο θαυμασμό. Εχθροί και φίλοι χαιρετούν τον ηρωισμό των Ελλήνων.

Ο Ουίνστον Τσώρτσιλ, σε λόγο του στη Βουλή των Κοινοτήτων, αναφέρει: **«Η Ιταλία κατέφυγεν εις απρόκλητον επίθεσιν εναντίον της πατρίδος σας, αναζητούσα εις αστηρίκτους κατηγορίας δικαιολογίαν της αισχράς της επιθέσεως. Ο τρόπος, με τον οποίον ο ελληνικός λαός αντιμετώπισε τους κινδύνους και τας προκλήσεις των τελευταίων μηνών, κατέκτησε τον θαυμασμόν του βρετανικού λαού δια την Ελλάδα».**

Επτά μήνες η Ελλάδα πάλεψε σαν λιοντάρι στη δίνη ενός τρομερού κυκλώνα. Μέχρι που η αντοχή της εξαντλήθηκε. Ακολουθεί η βεβήλωση της Ακρόπολης των Αθηνών, όταν υψώθηκε εκεί η σημαία με τον αγκυλωτό σταυρό. Ήταν 6 Απριλίου του 1941 όταν οι Γερμανοί κατέλαβαν την πρωτεύουσα. Μία κατοχή που κράτησε 3 ολόκληρα χρόνια. Εκατόμβες αθών ψυχών χάνουν τη ζωή τους από βασανιστήρια, πείνα, κακουχίες, στα Καλάβρυτα, το Δίστομο, στην Κάνδαλο της Κρήτης και σε άλλες περιοχές. Ολόκληρα χωριά καίγονται, αρχαία μνημεία βεβηλώνονται, πλουτοπαραγωγικές πηγές καταστρέφονται. Αλλά η ελεύθερη ψυχή των Ελλήνων δεν κάμπτεται. Παρά τις τρομερές πιέσεις, τα βασανιστήρια και τις εκτελέσεις το Ελληνικό πνεύμα αντιστέκεται σθεναρά, καθώς ο έρωτας για την ελευθερία γιγαντώνεται και η Εθνική ενότητα συμβάλλει αποφασιστικά στην αντιμετώπιση των δυνάμεων του Άξονα διαμέσου του αγώνα της Αντίστασης. Ακολουθεί η μάχη της Κρήτης. Οι Κρήτες με την απaráμιλλη αγωνιστικότητά τους αντιστάθηκαν γενναία στη γερμανική βαναυσότητα, καθυστερώντας έτσι τις πολεμικές επιχειρήσεις του γερμανικού αρχηγείου. Στις 12 Οκτωβρίου 1944 η Γερμανική κατοχή φτάνει στο τέλος της. Η Αθήνα απελευθερώνεται και η γαλανόλευκη κυματίζει ξανά στον Ιερό βράχο της Ακρόπολης. Το τέλος της τραγωδίας αυτού του πολέμου βρήκε τους Έλληνες πολύπαθους αλλά όρθιους. Ο Ελληνικός λαός πάντα πρωτοπόρος έλαμψε στην ιστορία των αιώνων με το απaráμιλλο θάρρος και τη γενναιότητά του, αποδεικνύοντας για μία ακόμα φορά σε όλους ότι όταν ένα έθνος κινηθεί ολόψυχα για την προάσπιση της ελευθερίας του τότε κατακτά την ύψιστη έκφραση της Αρετής και ενσαρκώνει το λαμπρότερο μεγαλείο. Εκεί τοποθετείται η ιστορική και ηθική αξία της 28ης Οκτωβρίου του 1940. Όσοι κατανοούν το βαθύτερο νόημα της ιστορίας γνωρίζουν ότι το Ελληνικό «ΟΧΙ» του '40 δεν ήταν μία συμπτωματική εκδήλωση περιστάσεων, αλλά συνιστούσε συνειδητή έκφραση μακραίωνων ιδανικών της Φυλής μας. Πολιτογραφημένη είναι εδώ και τρεις χιλιετίες η Ελευθερία στη μικρή μας χώρα. Σε αυτήν τη χώρα εκφράστηκαν διαχρονικά τα λαμπρότερα έργα του πνεύματος και της δημοκρατίας. Τα ωραιότερα σύμβολα που συγκινούν τις πολιτισμένες ψυχές όλου του κόσμου φέρουν τα ονόματα του Μαραθώνα, των Θερμοπυλών, της Σαλαμίνας, και του Μεσολογγίου. Στα βουνά της Αλβανίας το όνομα της Πίνδου γίνεται ιερό σύμβολο των ελεύθερων λαών και κάθε ελεύθερου ανθρώπου σε στιγμές αγωνίας και απόγνωσης. Η αμείλικτη βία του Άξονα χάραξε στο στήθος της υποδουλωμένης Ευρώπης το «ΝΑΙ» της υποταγής. Και μόνο η φτωγή μας χώρα υψώνει το γυμνό της χέρι χαράζοντας στον ουρανό με το αίμα της θυσίας το αθάνατο «ΟΧΙ» της Ελευθερίας, Δεν αναφέρεται στην ιστορία των Εθνών πιο λακωνικό αλλά και πιο πειστικό κήρυγμα παγκόσμιας εμβέλειας. Δύο μόνο συλλαβές

το αποτελούσαν: «ΟΧΙ». Κι όμως οι δύο αυτές συλλαβές ανατίναξαν στον αέρα το σιδηροπαγή μηχανισμό της υλικής βίας και ανύψωσαν τη σημαία της ηθικής πίστης. Την 28η Οκτωβρίου του 1940 η Ελλάδα βροντοφώναξε: «ΟΧΙ!» Δε θα ποδοπατηθούν οι αρχές της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης και της Αξιοπρέπειας. «ΟΧΙ!» Δε θα στερηθεί κανένας λαός το αναφαίρετο δικαίωμά του για "αυτοδιάθεση". «ΟΧΙ!» Δε θα γίνουν οι πολιτισμένοι λαοί σιωπηροί συνένοχοι βαρύτερης προσβολής των Ιερών Συμβόλων του Χριστιανισμού και της Εθνικής τιμής. Με το ίδιο «ΟΧΙ» θα απαντήσουμε και εμείς οι νεοέλληνες σε κάθε ξενοκίνητη πρόκληση εμποτισμένοι με τα ιδεώδη της 28ης Οκτωβρίου. Δεν ήταν ψέμα, λοιπόν, όσα πίστεψαν οι ήρωες του '40 πραγματώνοντας προαιώνιες αξίες.

Κι αν σήμερα λόγω της πανδημίας δε γίνονται οι περίλαμπρες εκδηλώσεις και παρελάσεις ανά την Ελλάδα, δε λείπει στις καρδιές μας άσβεστη η ανάμνηση των αγώνων των ηρώων μας, που έδωσαν ένα καινούργιο νόημα στα ιδεώδη της Ελευθερίας, της Δημοκρατίας, της Δικαιοσύνης και της Αξιοπρέπειας.

Ας είναι ευλογημένες οι στιγμές εκείνης της ημέρας και η ανάμνησή τους ας αποτελέσει για το Έθνος μας το αιώνιο σύμβολο αρραγούς ενότητας και σύμπνοιας και αιώνια έκφραση των ευγενέστερων παγκόσμιων ιδανικών.

Ζήτω η 28^η Οκτωβρίου 1940!